

הכליף והקאדי החכם

אגדה פרסית

הכליף הרון אל-ראשיד ששלט בבגדאד במאה השמינית, נהג מדי פעם להתחפש לאדם פשוט ולנסוע בארצו כדי להכיר טוב יותר את חייהם של הניתנים שלו. יום אחד הוא הגיע, רכוב על סוסו, לקרבת העיר בצרה. בעוברו ראה איש נכה היושב לצד הדרך. "נדבה! נדבה!" קרא הקבצן.

הרון זרק לו פרוטות אחדות ורצה כבר להמשיך בדרכו,

Megan, age 9 MASS

אבל אז שאל את הנכה "לאן דרכך?"
"לבצרה העיר" ענה הקבצן.
הקליף ירד מסוסו, עזר לנכה לעלות, עלה על הסוס לפניו בעצמו והמשיך העירה.
כשהגיעו הכליף לשם אמר לקבצן "רד עכשיו. אשאיר אותך כאן."
"רד אתה" ענה הקבצן "הסוס הוא שלי!"
"מה?" קרא הכליף "איש חצוף! הרי אספתי אותך בדרך!"
"זה נכון" ענה הקבצן "אבל איך תוכיח זאת? אנו שנינו זרים כאן בעיר, ומילה שלך שווה כמו זו שלי."
"מה אעשה עכשיו" חשב הכליף "אוכל לזרוק אותו לתעלה, אבל אז הוא יתחיל לצעוק, המון יתאסף ויקימו מהומה. ואם אתן לו סכום כסף נכבד הוא אולי יוותר, אבל בהזדמנות הקרובה ירמה כך אנשים אחרים. אולי טוב ביותר יהיה לפנות לקאדי, שופט העיר. יתכן ואאבד כך את סוסי, אבל לפחות אלמד איך השופט של בצרה

מנהל את משפטיו.

ולכן הוא הלך עם הקבצן לאולם בו הקאדי ניהל משפטים.

שני אנשים עמדו לפני הקאדי - סוחר שמנים וסבל. הסבל החזיק מטבע זהב בידו. "המטבע הזה הוא שלי" אמר.

"כבודו" ענה הסוחר "המטבע הוא שלי. אני מחזיק בו כבר שנים ואבדתי אותו רק היום."

"יש לך עדים?" שאל הקאדי.

"לא, כבודו" ענה הסוחר.

"טוב" אמר הקאדי "תן לי את המטבע ותחזור מחר."

"איזה משפט צדק זה?" שאל את עצמו הכליף. עכשיו ניגשו לקאדי שני אנשים אחרים.

"מה המקצוע שלך?" שאל הקאדי את הראשון. "אני לבלר" ענה ההוא.

"למה באת?"

"הבוקר, כשלא הייתי בבית, מישהו גנב את 'ספר החוקים שלי. החייט הזה כאן" והוא הצביע על

השני "מחזיק בספר שלי ואומר כי הוא שלו." "יש לכם עדים?" שאל הקאדי.

"לא, כבודו."

"טוב, תשאירו את הספר אצלי ותחזרו מחר." "אכן, צורה מוזרה של עשיית צדק" חשב הכליף.

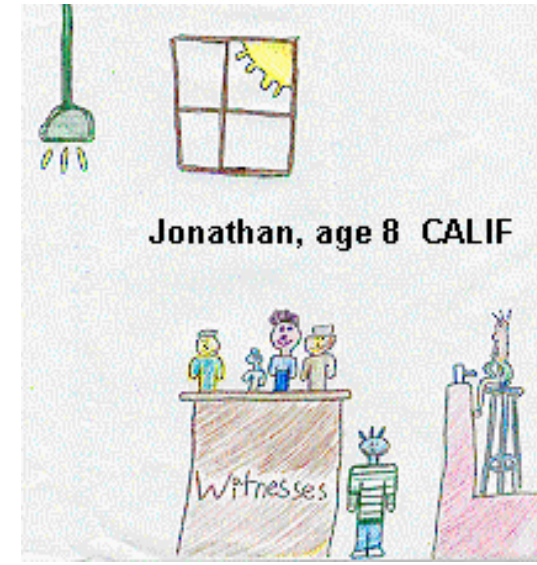
הגיע תורו של הכליף. "כבודו" אמר "אני בא מארץ רחוקה. בדרך ראיתי את הקבצן הנכה וריחמתי עליו. העליתי אותו על סוסי והבאתי העירה. עכשיו הוא טוען כי הסוס הוא שלו. כך הוא מודה לי על נדיבותי."

הקאדי פנה עכשיו לקבצן. "מה בפוך?" שאל.

"הסוס הוא שלי" ענה

הקבצן "גידלתי אותו מאז

שהיה סייח ואני אוהב אותו כמו את אחי. אם הוא יילקח ממני, מה אעשה? אני איש עני, קטוע רגל,

ובלי הסוס לא אוכל לנוע." והקבצן התחיל להתייפח כדי לזכות באהדה של השופט. "מעניין איך ינהג השופט" חשב הכליף "הרמאי כמעט ושכנע אותי שאני גונב את סוסו!" "יש למי מכם עדים?" שאל הקאדי. "לא, כבודו" ענו הכליף והקבצן גם יחד. "טוב, מסרו את הסוס לאחד הפקידים שלי ללילה ותחזרו לכאן מחר בבוקר" אמר הקאדי. למחרת בבוקר הכליף הגיע מוקדם לאולם המשפטים כי רצה לדעת איך פוסק הקאדי גם לאחרים.

הקאדי נכנס בדיוק בשעה היעודה ומיד קרא לסוחר השמן והסבל. הוא הושיט את מטבע הזהב לסוחר ואמר "הנה המטבע שלך ולך לדרכך."

ולסבל אמר "ניסית לקחת מה שלא שייך לך וגם שיקרת". ואז אמר לפקיד שלו "קחו אותו ותנו לו עשרים מכות בסוליות רגליו כעונש." אז באו לפניו הבלבל והחייט. "הספר שייך

לבלבל" אמר הקאדי. ולפקיד אמר "קחו את החייט ותנו לו שלושים צליפות על כפות ידיו." בסוף עמדו לפניו גם הכליף והקבצן והקאדי שאל את הקבצן "מדוע גמלת בשקר על טוב-לבו של האיש הזה? מגיע לך עונש על כך, אך כיוון שאתה נכה לא תקבל מכות, אלא תוחזק במאסר עד שתתחרט על מעשיך."

ולכליף אמר "אישי הטוב, הסוס הוא שלך. קח אותו ותמשיך בדרכך. הלוואי ויגמלו לך בעתיד טוב יותר על

טוב-לברך."

הכליף הודה

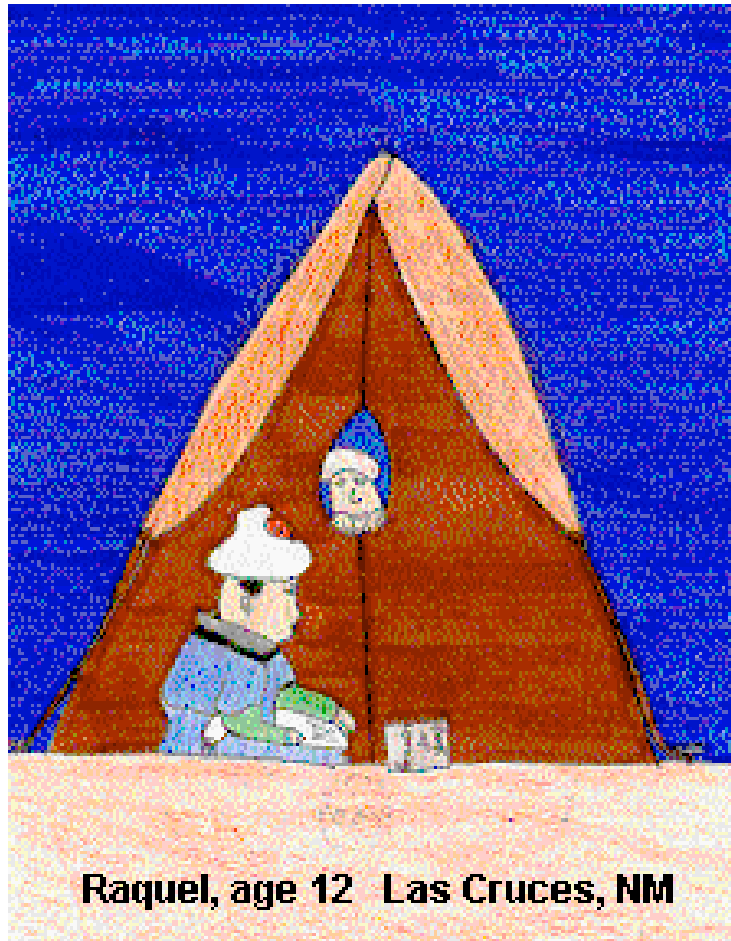
לקאדי אבל

נשאר עד סיום

הקבצן הסוס כלל לא שם לב עליו, אבל כשאתה עברת, הסוס הרים את ראשו וצהל, כפי שעושים סוסים כשבעל שלהם עובר לידם. וכך, ידידי, תראה שכל הדברים האלה היו פשוטים למדי. "פשוטים!" קרא הכליף "חכמתך היא מעולה! אני

הוא הכליף
הרון
אל-ראשיד.
איש כזה דרוש
לי בעיר
הבירה שלי.
שופט חכם,
אני ממנה
אותך עכשיו
לקאדי
העליון!"

Raquel, age 12 Las Cruces, NM

השיפוטים. אחר כך ניגש שוב לשופט ושאל "קאדי נכבד, אני מעריך מאוד את חכמתך. יש לך ללא ספק שאר-רוח, כי איך יכולת אחרת לתת פסקי דין צודקים כאלה." "לא שאר-רוח" ענה הקאדי "המקרים האלה היו פשוטים למדי. הרי שמעת כי הסוחר השמנים סיפר שהוא מחזיק במטבע כבר זמן רב. אתמול בערב שמתתי את המטבע בכוס מים ובבוקר ראיתי טיפות שמן על פני המים. אז ידעתי שהמטבע הוא של סוחר השמן." "אבל איך ידעת למי שייך הספר?" המשיך לשאול הכליף.

"גם זה מקרה פשוט" ענה הקאדי "בדקתי את הספר וראיתי שמרבית העמודים השחוקים דנים בסגנון ובצורת כתיבה. הספר היה של הלביר." "שיפוטך אמנם נהדר" קרא הכליף "אבל איך ידעת למי שייך הסוס?" "הסוס עמד באורווה שבדרך לכאן. לפני שהגעתי הנה עמדתי ליד האורווה וציפיתי בו. כשעבר